

AANMOEDIGING

“De jury moedigt met de prijs regisseurs Saskia Jeulink en Stichting Beeldlijn aan de ingeslagen weg van een experimentele benadering van een belangwekkend thema voort te zetten” – uit het juryrapport van de Eervolle Vermelding op het Noordelijk Film Festival voor ‘Symfonie voor de Veenkoloniën’.

JAARVERSLAG STICHTING BEELDLIJN

Groningen, maart 2016

Jaarverslag Stichting Beeldlijn 2016

Inleiding

In 2016 heeft Stichting Beeldlijn zich ingezet voor het produceren van documentaires in en over Noord-Nederland. Film en documentaire is onze kunstvorm. We houden van film op het grensvlak van cinematografie, expressie en journalistiek, waar kunst, cultuur en landschap centraal staan. Of het nu gaat over de nieuwste culturele pioniers of het oudste erfgoed, over kunst, over mensen in het landschap; in elke film moet de fascinatie van de maker de drijfveer zijn. We willen namelijk niet alleen vastleggen, maar vooral ook een artistieke bijdrage leveren aan het genre van de documentairefilms.

Het is ons doel om ieder jaar twee à drie documentaires uit te brengen. Om diverse redenen hebben we het afgelopen jaar geen enkele film in première kunnen laten gaan. Dat is natuurlijk jammer, maar dat gaan we in 2017 meer dan goed maken. Dan hebben we maar liefst zes premières in het verschiet.

Een jaar zonder premières betekent natuurlijk niet dat we niks hebben gedaan. Het laat vooral zien hoe grillig en moeilijk de weg van het filmmaken kan zijn. Achter de schermen hebben we hard gewerkt aan de producties van *De laatste boer van Euvelgunne*, een portret van Matthijs Röling, een serie over vier Noordelijke Architecten, een portret van galeriehouder en boer Waalkens, een documentaire over het laatste seizoen van Theater te Water, en het bijzondere Tweede Wereldoorlog-project Pamietamy. Stuk voor stuk films die het noordelijke karakter en de noordelijke identiteit proberen te vangen in beeld.

In dit jaarverslag vindt u de belangrijkste activiteiten van Stichting Beeldlijn in 2016. We kijken terug op een druk en inspirerend jaar.

Filmvertoningen

In 2016 hebben we op veel verschillende plekken onze films kunnen vertonen aan ons publiek. *Symfonie voor de Veenkoloniën*, de bekroonde film van Saskia Jeulink uit 2015, is geselecteerd voor het Film Festival Assen en het Noordelijk Film Festival in Leeuwarden. Op dat laatste festival heeft de film nog een speciale vermelding ontvangen van de jury. Ook was de film te zien tijdens Noorderzon, waar we samen met Herman Sandman en het Veenkoloniaal Symfonie Orkest een geweldige avond hebben georganiseerd in een bomvolle Ophelia Tent in het Noorderplantsoen. Ook is de film genomineerd voor de Groninger Persprijs.

Afbeelding 1 Herman Sandman draagt voor in de Ophelia Tent tijdens Noorderzon, foto: Karel Zwanenveld

Afbeelding 2 Saskia Jeulink bij de uitreiking van de Groninger Persprijs.

Ook oude films van Stichting Beeldlijn worden nog steeds vertoond. Zo was er een speciale avond in Sociëteit de Harmonie waar de film Jenne Meinema te zien was, inclusief een optreden van de jazzsaxofonist zelf.

Dit jaar hebben we veel op festivals gestaan. Behalve Noorderzon waren onze films te zien op ZomerWelVaart (samen met De Verhalen van Groningen en Aafke Steenhuis), tijdens de ZomerJazzFietsTour, en op WinterWelVaart. Dit is iets wat ons goed bevallen is, omdat we een nieuw publiek bereiken en op een laagdrempelige manier onze films onder de aandacht kunnen brengen.

Bovendien is het een leuke manier om iets extra's rondom de vertoning te kunnen doen. Vaak hebben we er een extra Q&A bij georganiseerd, of een lezing of concert. Dat zijn leuke activiteiten die een meerwaarde creëren bovenop het kijken van een film online of in de bioscoop.

Afbeelding 3 Lejo Siepe en regisseur Tom Tieman tijdens WinterWelVaart 2016. In het voormalig Pomphuis vertoonde we films en lichtte regisseur Tom Tieman alvast een tipje van de sluier op van zijn film 'De laatste boer van Euvelgunne'.

Behalve vertoningen op festivals en in bioscopen, is *Symfonie voor de Veenkoloniën* ook te zien geweest op Brava TV en op Parmando TV, twee online televisiekanalen. Op Parmando TV en op Podium TV hebben we samen met Noorderbreedte het cultuurprogramma Noorderdiepte. Noorderdiepte is de

tv-rubriek die zich bezighoudt met cultuur en ruimtelijke ordening in de drie noordelijke provincies van Nederland. Op de website zijn een aantal documentaires *on demand* terug te kijken. Podium TV is -behalve via internet- te zien op kanaal 35 via Ziggo, en heeft daar een bereik van drie miljoen huishoudens in Nederland en Vlaanderen.

Voor de Dag van de Groninger Geschiedenis zijn coördinator Lejo Siepe en Beeldlijn 'founding father' Buddy Hermans uitgenodigd om op basis van de mooiste Beeldlijn archieffragmenten een uur lang te praten over hun herinneringen. Buddy Hermans vertelde prachtige verhalen over het filmklimaat in Groningen in de jaren zeventig en tachtig. De lezingen werden erg goed bezocht.

Voor een avond die we organiseerden in het kader van Cultuur Pakt Noord (een initiatief van culturele instellingen in Groningen om gezamenlijk donaties op te halen van het publiek), hebben we een vergelijkbare interviewsessie gedaan met Lejo en Buddy. Aansluitend vertoonden we nog de film over Gerrit Krol, in aanwezigheid van zijn vrouw en dochter.

Afbeelding 4 Cultuur Pakt Noord in het Groninger Forum

Het Groninger Museum organiseerde een tentoonstelling over Ruloff Manuputty. De tentoonstelling is te zien van 4 november 2016 t/m 9 april 2017. In het museum is de oude Beeldlijndocumentaire over Manuputty doorlopend te zien.

Noordelijke Film Meeting

Samen met het Noordelijk Film Festival en het Friese filmcollectief Natte Haring hebben we op 11 november de eerste Noordelijke Film Meeting georganiseerd in de Neushoorn in Leeuwarden. Het doel was om Noordelijke filmmakers samen te brengen voor een dag vol inspiratie, discussie, lezingen en workshops. De Noordelijke Film Meeting vond plaats tijdens het Noordelijk Film Festival in Leeuwarden. Er zijn ongeveer 40 filmmakers op af gekomen. We ontvingen positieve reacties van filmmakers op het programma en ook de borrel na afloop vond men leuk en nuttig.

PR en Communicatie

In 2016 wilden we online beter zichtbaar zijn. Samen met Stichting Noorderbreedte hebben we een nieuwe website ontwikkeld. Stichting Noorderbreedte is een tijdschrift over de cultuur en natuur van Noord-Nederland, en al jaren een vaste partner van Stichting Beeldlijn. Beide stichtingen hebben hun eigen website, maar de bouw en opzet van de sites zijn vergelijkbaar en het is makkelijker geworden om content te delen. Op die manier konden we delen in de kosten voor het ontwikkelen van de nieuwe website. BHV Ontwerpbureau uit Leeuwarden heeft de website gebouwd. De website is eind 2016 actief geworden en geeft veel meer mogelijkheden om filmpjes te vertonen, is makkelijker te updaten en publieksvriendelijker. De website heeft het afgelopen jaar ongeveer 4.000 unieke bezoekers getrokken, dat is 500 meer dan het jaar ervoor.

Naast de nieuwe website besteedden we dit jaar meer aandacht aan Facebook. Dit heeft geresulteerd in een verdubbeling (maar nog steeds bescheiden aantal) likes; we zijn van 86 likes op 1 januari 2015 naar in totaal 199 likes op 1 januari 2016 gegaan.

In navolging van het filmplatform CineSud (een online platform voor filmmakers in Limburg) heeft Lejo Siepe zich hard gemaakt om een dergelijk platform in Noord-Nederland te organiseren. Het lijkt erop dat zo'n platform in Friesland gaat ontstaan. Hopelijk kunnen ook Groningse en Drentse filmmakers zich daarbij aansluiten. Zie bijlage met het artikel in de Leeuwarder Courant.

We hebben in 2016 vijf keer een nieuwsbrief gestuurd naar onze 732 abonnees, om ze op de hoogte te houden van onze activiteiten.

Crowdfundingsactie

In het voorjaar van 2016 hebben we een crowdfundingactie opgezet voor de documentaire van Theater te Water. We maakten gebruik van het online-platform Voor de kunst. Theater te Water heeft een grote, trouwe achterban. Daarom gingen we ervan uit dat onze kansen om de actie te laten slagen groot zouden zijn. We maakten een promofilmje met bekende Theater te Wateracteurs die uitleggen waarom ze het belangrijk vinden dat de documentaire gemaakt wordt. Ook regisseur Saskia Jeulink gaf een toelichting. Uiteindelijk is de actie geslaagd en hebben we 5.125 euro opgehaald. 53 mensen hebben een donatie gedaan. Hoewel crowdfunding geen quick fix is en veel tijd en moeite kost, waren we zeer blij met het resultaat.

The screenshot shows a crowdfunding campaign page on the website 'voordekunst.nl'. The page has a yellow header with navigation links: 'campagne beginnen' (with subtext 'alles over crowdfunding'), 'vind een campagne en draag bij', 'over ons', 'ons blog', and a search icon. Below the header, there are social media sharing icons for Facebook, Twitter, and LinkedIn, and a 'markeer project als favoriet' button. The main content area features a video player showing a woman with red hair in a green jacket speaking. To the right of the video, a white box displays campaign statistics: '€ 5.125' (with 'van € 5.000' below it), '233 dagen geleden', and '53 donateurs'. A yellow bar at the bottom of this box says '102% SUCCESVOL'. Below the video, there are tabs for 'Het verhaal', 'Updates 2', and 'Donaties 58'. A blue envelope icon is visible in the bottom right corner.

Afbeelding 5 Geslaagde crowdfunding van de documentaire over Theater te Water.

Organisatie

Stichting Beeldlijn is een kleine organisatie met een actief bestuur en 1 betaalde coördinator voor 0,6 fte (Lejo Siepe) en sinds 1 maart een tijdelijke ondersteunende medewerker voor 6 uur per week (Nynke Oele). Per project wordt er gekeken met welke freelancers er gewerkt kan worden en wordt er gewerkt aan de projectfinanciering. In 2016 is er via fondsenwerving ongeveer 290.000 euro opgehaald. Hier zijn wij heel trots op, maar het trekt ook een wissel op de organisatie, of beter gezegd: het kost de coördinator heel veel tijd om de benodigde gelden bij elkaar te krijgen. In zo'n kleine organisatie is het onvermijdelijk dat dan bepaalde andere taken blijven liggen.

In 2016 is het bestuur van Stichting Beeldlijn vijf keer bijeen gekomen. Daarnaast waren er diverse deelcommissies actief die zich bijvoorbeeld bezig hebben gehouden met de communicatie. Albert Haar is toegetreden als nieuw bestuurslid. Stichting Beeldlijn Verkoop is opgeheven; Stichting Beeldlijn is nu de enig overgebleven stichting. De opheffing laat zien hoe ingewikkeld het is om met commerciële activiteiten een stabiele eigen inkomstenbron in stand te houden. Door de tegenvallende inkomsten was het niet langer zinvol om een aparte stichting voor de verkoop van dvd's te hebben, en was opheffing het logische gevolg.

Leden van het bestuur: Carla Alma, Henk Buith, Peter Bon, Luchiena Lanjouw, Albert Haar, Tity de Vries, Jaap Klip. Coördinator: Lejo Siepe, ondersteuning: Nynke Oele.

OPINIE

Een filmplatform voor het Noorden

Fryslân wil landelijke film- en televisieproducties naar de regio halen en eigen filmtalent kansen geven met het filmplatform Cinenord. Maar waarom alleen voor de Friezen?

LEJO SIEPE

Begin 2017 besluiten provinciale staten van Fryslân in te stemmen met een rapport dat regisseur en producent Elbe Stevens schreef onder de titel *Cinenord - filmplatform in Fryslân*.

In navolging van Limburg werkte Stevens een uitstekend plan uit om filmmakers, cameramensen, technici, schrijvers en acteurs te verenigen rond een platform. Een goed initiatief, want film leeft. Kijk alleen maar naar de groeiende bezoekerscijfers van het Noordelijk Film Festival in Leeuwarden of de ongekende populariteit van het IDFA, het Internationale Documentaire Festival in Amsterdam.

Als coördinator van Stichting Beeldlijn in Groningen merk ik dagelijks de belangstelling van en voor documentaires en met name het groeiend aantal noordelijke filmmakers dat met het medium aan de slag wil of inmiddels al producties heeft gemaakt. Tijdens de Groningse editie van het International Film Festival Rotterdam begin dit jaar, zonden meer dan zestig filmmakers uit Groningen werk in, een groeiend maar ook een heugelijk aantal.

Toch ontbreekt er nog (noordelijk) beleid. De documentairefilm wordt door de noordelijke beleidsmakers nog niet gezien als een autonome kunstvorm en staat nog niet op een lijn met podiumkunsten en beeldende kunst. Ook in het verstreken van subsidies ontbreekt enige samenhang en voert een ad-hocbeleid de boventoon.

Het rapport van Elbe Stevens borduurt verder op het rapport dat hij schreef voor de situatie in Limburg. Cinesud is in 2011 ontstaan uit een behoefte van de sector die mogelijk-

heden zag, maar ook versnippering. „In plaats van een top-downbenadering, kozen en kiezen we er dan ook steevast voor projecten te verwezenlijken die uit het veld opborrelen. De voornaamste doelstelling bij oprichting was om een netwerk aan te leggen van regionale professionals en onderlinge samenwerking te bevorderen”, zo schrijft Stevens. Hij startte netwerkbijeenkomsten en in 2012 organiseerde hij maandelijkse trainingen, workshops en masterclasses.

Dat resulteerde in de oprichting van Stichting Cinesud, een platform voor filmmakers en het loket voor film in Limburg en de Euroregio Maas-Rijn. Dat is een groot gebied: delen van België en Duitsland vallen daar ook onder. „Cinesud stimuleert, faciliteert en ondersteunt (...) de (EU-)regionale (audiovisuele) culturele en kunstzinnige sector, haar talenten en makers en bevordert en stimuleert de onderlinge samenwerking in de culturele en creatieve sector alsmede de samenwerking met overige regio's.”

Van dat laatste (samenwerking met overige regio's) is niets terug te vinden in het rapport *Cinenord*. Sterker nog, het „filmplatform heeft als algemeen doel het versterken van het film- en mediaklimaat in de provincie Fryslân”. Een gemiste kans. Versnippering ligt op de loer.

Ik roep de noordelijke provincies op de handen ineen te slaan om te

komen tot een noordelijk platform voor filmmakers, maar ook om een gezamenlijk beleid te voeren ten aanzien van deze kunstzinnige audiovisuele sector. Immers, samen staan wij sterker. En de Friezen hoeven dan niet alleen de knip te trekken voor de ontwikkeling van een toekomstige creatieve filmindustrie. Deze vorm van samenwerking in de culturele sector hoeft niet te eindigen bij provinciegrenzen.

Fries als tweede rijkstaal hoeft ook geen voordeel te hebben bij het opzetten van een dergelijk platform, een argument dat steeds naar voren wordt gebracht in de discussie en ook in het onderhavige rapport van Stevens. Sinds wanneer is het Fries ook een beeldtaal?

Het belangrijkste argument lijkt mij de kosten. Een documentaire of regionale speelfilm van enige omvang kost nu eenmaal (veel) geld. Het Waddenfonds maakte onlangs bekend een voorgenomen documentaire over de Wadden in samenwerking met het filmfonds te gaan ondersteunen met 800.000 euro. De kosten voor dergelijke projecten zijn alleen te dragen bij voldoende samenwerking en draagvlak.

En tenslotte, hoeveel filmmakers lopen er in Friesland rond die zich willen verenigen rond een dergelijk platform? Me dunkt, een handjevol. Nee, sla daarom de noordelijke handen ineen en biedt kansen en mogelijkheden voor makers uit de noordelijke regio. Ook in Drenthe en Groningen willen filmmakers zich wel aansluiten bij een dergelijk initiatief. Maar noem het niet een Fries platform, want daarmee sluit je anderen uit.

Lejo Siepe is coördinator van Stichting Beeldlijn, producent van documentairefilms.

Een gemiste kans, versnippering ligt op de loer

Het Noordelijk Film Festival, vorige maand in stadsschouwburg De Harmonie in Leeuwarden. FOTO HOGE NOORDEN/JAAP SCHAAP

